

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 124/2017-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. februára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti AB AUTO, spol. s r. o., Starinská, Humenné, zastúpenej advokátkou JUDr. Henrietou Danišovou, Janka Alexyho 7, Bratislava, pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Sžr 25/2014 z 28. januára 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti AB AUTO, spol. s r. o., odmieta pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 13. decembra

2016 sa obchodná spoločnosť AB AUTO, spol. s r. o., Starinská, Humenné (ďalej len „sťažovateľka“), domáhala vydania nálezu, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie jej v záhlaví označených základných práv a slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 7 Sžr 25/2014 z 28. januára 2016 a ktorým by napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka (vystupujúca v procesnom postavení žalobkyne v 3. rade) sa spolu s [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] – [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „správa konkurznej podstaty“), žalobou doručenu Krajskému súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) domáhali preskúmania zákonnosti rozhodnutia a postupu Okresného úradu Humenné č. 2011/00043-35-OJ z 26. septembra 2011, ktorým ako príslušný správny orgán podľa § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 503/2003 Z. z.“) rozhodol tak, že:

« - v bode 1/ oprávnené osoby podľa § 2 ods. 1, 2, písm. c) zákona č. 503/2003 Z. z., ktoré označil, spĺňajú podmienky § 3 ods. 1, písm. d) zákona č. 503/2003 Z. z.,

- v bode 2/ oprávneným osobám sa dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia navráti vlastníctvo k pozemkom v katastrálnom území zapísané pôvodne na pozemkovoknižnej vložke [REDAKOVANÉ], neskôr odpísané na základe č. d. [REDAKOVANÉ] zo dňa 29. novembra 1950 do pozemkovoknižnej vložky [REDAKOVANÉ], ktoré prešli na [REDAKOVANÉ] z dôvodu uvedeného v ustanovení § 3 ods. 1 písm. d) citovaného zákona, a to podľa stavu prechodu, ktorý je presne popísaný čo sa týka pozemkovoknižnej vložky [REDAKOVANÉ] ako aj predmetné parcely mpč. a druh pozemku a výmery, ktoré vo výroku špecifikoval podľa stavu v čase prechodu vlastníctva a súčasne podľa stavu ku dňu účinnosti reštitučného zákona t. j. ku dňu 1. januára 2004, v ktorej časti súčasne odporca uvádza, že kúpne zmluvy uzatvorené medzi [REDAKOVANÉ] a tretími osobami, predmetom ktorých boli pozemky, ku ktorým si oprávnené osoby uplatnili reštitučné nárok, sú neplatné.

- v bode 3/ Správa katastra Humenné na základe tohto právoplatného rozhodnutia zapíše pozemky uvedené v bode 2/ výroku tohto rozhodnutia do listu vlastníctva tak, ako to špecifikoval v tomto bode 3/.».

3. Krajský súd rozsudkom č. k. 2 Sp 19/2011-534 z 3. júla 2013 rozhodnutie správneho orgánu potvrdil.

4. Na základe odvolania sťažovateľky a správcu konkurznej podstaty najvyšší súd napadnutým rozsudkom rozsudok krajského súdu ako vecne a právne správny podľa v tom čase účinného § 219 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku potvrdil. V odôvodnení tohto rozsudku s poukazom na cieľ a účel reštitučných zákonov deklarovaných aj nálezom ústavného súdu v náleze sp. zn. III. ÚS 127/2010 z 22. júna 2010, v ktorom tento uviedol, že prirodzenou požiadavkou kladenou na všeobecné súdy a iné orgány verejnej moci, ktoré rozhodujú o reštitučných nárokoch oprávnených osôb, aby riadiac sa zásadami materiálneho právneho štátu pristupovali k interpretácii reštitučných zákonov s určitou veľkorysťou, a, naopak, brali do úvahy pre minulý režim príznačné nedostatky vtedajšej legislatívy, najmä však často sa vyskytujúcu svojvôľu vtedajších štátnych a iných orgánov pri uplatňovaní moci, dospel k záveru, že „žalovaný správny orgán v danej veci postupoval v intenciách citovaných právnych noriem, pre svoje rozhodnutie si zadovážil dostatok skutkových podkladov, vo veci zistil skutočný stav, zo skutkových okolností vyvodil správny právny záver, ktorý aj náležite odôvodnil v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, a preto jeho rozhodnutie treba považovať za vydané v súlade so zákonom“. Podľa názoru najvyššieho súdu bol správny úsudok správneho orgánu vyslovený v preskúmanom rozhodnutí, že kúpna zmluva uzavretá medzi správcou konkurznej podstaty a sťažovateľkou 27. februára 2008, na základe ktorej sťažovateľka nadobudla vlastnícke právo ku konkrétnym pozemkom, je v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. neplatná „od počiatku“, a to bez ohľadu na rozsudok Okresného súdu Humenné č. k. 10 C 175/2009-174 z 28. septembra 2010, ktorým určil, že sťažovateľka je vlastníčkou nehnuteľností, ktoré sú predmetom rozhodnutia správneho orgánu. Námietku o neuplatnení reštitučného nároku v zákonnej lehote žiadateľmi sťažovateľka ani správca v konkurznej podstaty nepreukázali

a aj námietku správcu konkurznej podstaty o jeho nevedomosti o uplatnenom reštitučnom názore považoval najvyšší súd za nedôvodnú.

5. So závermi najvyššieho súdu sťažovateľka nesúhlasí, napadnutý rozsudok považuje za nedostatočne odôvodnený a arbitrárny, a tvrdiac, že *„nemožno v danej situácii uprednostniť napádaný rozsudok odvolacieho súdu ako súdu vyššieho stupňa, lebo okrem časovej postupnosti, keď bol vynesený neskôr ako Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 Sp 16/2012, právnu úpravu odvolací súd obišiel a v napádanom rozsudku sa s ňou nevysporiadal vôbec“*, v sťažnosti namieta, že *„odvolací súd uprednostnil práva reštituentov na úkor porušenia vlastníckeho práva sťažovateľa, chráneného Ústavou Slovenskej republiky, ako aj na úkor práva sťažovateľa na spravodlivý proces a práva konať pred súdom, spoliehajúc sa na to, že mimoriadny opravný prostriedok nie je možný a jeho rozsudok tak nepodlieha inému prieskumu“*.

6. Predpokladom úspešného uplatnenia námietky porušenia základných práv a slobôd v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je splnenie všeobecných a osobitných náležitostí vyplývajúcich z § 20 a § 50 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ako aj ďalších procesných podmienok vyplývajúcich z § 53 zákona o ústavnom súde, ktoré ústavný súd skúma pri predbežnom prerokovaní návrhu na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

7. Sťažovateľka sa v sťažnosti osobitne nevyjadrila k vyčerpaniu opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde

ako jednej z procesných podmienok konania pred ústavným súdom a nepredložila mu ani kópiu napadnutého rozsudku najvyššieho súdu s vyznačenou doložkou právoplatnosti.

8. Ústavný súd následne na krajskom súde zistil, že sťažovateľka zamlčala, že proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu, ktorý prevzala 22. apríla 2016, podala 10. mája 2016 mimoriadny opravný prostriedok – dovolanie, o ktorom dosiaľ nebolo zo strany najvyššieho súdu rozhodnuté, pretože vzhľadom na extrémne veľký počet účastníkov nebolo ešte všetkým doručené. Dňa 11. mája 2016 podal dovolanie proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu aj správca konkurznej podstaty. Napadnutý rozsudok najvyššieho súdu nadobudol právoplatnosť 5. decembra 2016.

9. Na základe uvedených skutočností musela byť sťažnosť sťažovateľky odmietnutá pre jej predčasnosť, pretože o ochrane v záhlaví označených základných práv a slobôd, ktorých porušenie namieta, bude vo vzťahu k najvyššiemu súdu ako súdu odvolaciemu rozhodovať najvyšší súd ako súd dovolací. Súbežné podanie dovolania a sťažnosti ústavnému súdu totiž navodzuje situáciu, keď princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy síce vylučuje právomoc ústavného súdu, ale iba do rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní. Tejto situácii zodpovedá aplikácia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Ústavný súd preto zaujal názor (podobne napr. III. ÚS 109/2010, III. ÚS 114/2010, III. ÚS 199/2010, III. ÚS 7/2014 a iné), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti ústavnému súdu je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní.

10. Za daných okolností sa ústavný súd musel zaoberať aj úvahou, aké dôsledky bude mať pre sťažovateľku prípadné posúdenie dovolania najvyšším súdom ako dovolania neprípustného. Pre tento prípad ústavný súd majúci na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd konštatuje,

že v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní bude sťažovateľke lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu najvyššieho súdu (porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54).

11. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady *ratio temporis* ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. februára 2017